

Tillsynsvägledning om invasiva främmande arter

Här finns tillsynsvägledning som omfattar landlevande invasiva främmande arter av unions- eller medlemstatsbetydelse. För frågor om tillsynen av vattenlevande arter hänvisas till Havs- och vattenmyndigheten.

Den här vägledningen finns även [här](#) och uppdateras löpande.

Innehåll

TILLSYNSVÄGLEDNING OM INVASIVA FRÄMMANDE ARTER	1
Tillsynsansvaret över invasiva främmande arter	3
Länsstyrelsens olika roller	3
Mål och nationell tillsynsstrategi för miljöbalkstillsynen	4
Målgrupper för tillsynen	4
Samordnad tillsyn inom länsstyrelsernas ansvarsområden	6
Samordnad tillsyn med kommuner	6
Övergripande bedömningar och prioriteringar vid tillsyn	8
Tillsyn över invasiva landlevande djur	9
Tillsyn över landlevande invasiva främmande växter	11
Växter i miljön	11
Växter i handeln	11
Tillsyn över icke-reglerade invasiva främmande växter	13
Brott och straff	14

Tillsynsansvaret över invasiva främmande arter

Länsstyrelserna har tillsynsansvaret i fråga om EU-förordningen (EU) nr 1143/2014 om invasiva främmande arter. Tillsynen får överlåtas åt en kommunal nämnd om kommunfullmäktige begär det.

Tillsynen syftar till att kontrollera efterlevnaden av de förbud som anges i artikel 7.1 i EU-förordningen. Länsstyrelsen ska även bedriva tillsyn över de verksamheter som får tillstånd av Naturvårdsverket eller Havs- och vattenmyndigheten att till exempel forska på eller ex situ-bevara invasiva främmande arter. Syftet är att kontrollera att tillståndsvillkoren följs.

Eftersom lagstiftningen om invasiva främmande fortfarande är ny så är det viktigt att även förebyggande åtgärder, som till exempel informationsinsatser, prioriteras i länsstyrelsens arbete.

Artikel 7

Restriktioner

1. Invasiva främmande arter av unionsbetydelse får inte avsiktligt
 - a) föras in på unionens territorium, inklusive transiteras under tullövervakning,
 - b) hållas, inte heller i sluten förvaring,
 - c) födas upp, inte heller i sluten förvaring,
 - d) transporteras till, från eller inom unionen, utom för transport av arter till anläggningar i samband med utrotning,
 - e) släppas ut på marknaden,
 - f) användas eller utbytas,
 - g) tillåtas reproducera sig, växa eller odlas, inte heller i sluten förvaring, eller h) släppas ut i miljön.
2. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att förebygga oavsiktlig introduktion eller spridning, inbegripet, i tillämpliga fall, på grund av grov vårdslöshet, av invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Generell vägledning om tillsyn finns på Naturvårdsverkets webbplats:

[Tillsyn enligt miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Länsstyrelsens olika roller

I arbetet med invasiva främmande arter har länsstyrelsen flera viktiga roller, både som tillsynsmyndighet och som ansvarig för utrotning och hantering.

Naturvårdsverket har tagit fram en särskild vägledning om länsstyrelsens olika roller i arbetet mot invasiva främmande växtarter med hänsyn till statsstödsreglerna och om var länsstyrelsen kan agera i sina olika roller.

[Länk](#) om länsstyrelsens arbete med invasiva främmande växter

[Länk](#) om ansvarsfördelning

Mål och nationell tillsynsstrategi för miljöbalkstillsynen

Målsättningen med tillsynen av invasiva främmande arter är att se till att befintlig lagstiftning följs och därmed minska förekomsten av invasiva främmande arter och att minimera de skador de orsakar på biologisk mångfald, människors hälsa och miljön.

Tillsynen av invasiva främmande arter är ett fokusområde inom den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken som gäller perioden 2022—2024. I strategin fastslås mål, åtgärder och aktiviteter som ska beaktas av de centrala myndigheterna och tillsynsmyndigheterna.

Uppföljning och operativa mål för tillsynen av invasiva främmande arter framgår också av strategin.

Läs mer om den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken här:
<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/nationell-strategi-for-miljobalkstillsynen/fokusomrade-naturtillsyn/>

[Länk](#)

Målgrupper för tillsynen

Samtliga personer, organisationer, myndigheter och andra verksamheter i landet omfattas av förbuden i artikel 7 i EU-förordningen. Överträdelser av förbuden kan förekomma inom många olika målgrupper, verksamheter och sammanhang. Nedan följer några exempel på olika verksamheter och sammanhang där det kan finnas risker att förbuden i artikel 7.1 i EU-förordningen överträds.

- Transportbolag eller andra verksamheter som importerar växter eller djur för handel.
- Verksamheter inom trädgårdshandel eller zoohandel som hanterar växter eller djur, till exempel vid import, export eller försäljning.
- E-handelsplattformar där växter och djur kan förekomma.

- Lärosäten eller andra verksamheter som håller växter eller djur till exempel för handel, forskning eller som sällskapsdjur.
- Föreningar för trädgårdsintresserade eller grupper med särskilt intresse för till exempel ovanliga växter, reptiler eller insekter som gärna byter djur eller växter med varandra.
- Fastighetsägare som kan ha förekomster av invasiva främmande arter på sin tomt eller sin mark.
- Verksamheter som schaktar och transporterar jordmassor eller bedriver olika former av markarbeten vid exploatering.
- Verksamheter som bedriver skötsel av mark som till exempel slåtter av vägrenar eller skötsel av grönytor.
- Återvinningscentraler och annan avfallshantering.
- ”Enskilda som har invasiva främmande arter som sällskapsdjur.
- Verksamheter som har tillstånd att hantera förbjudna invasiva främmande arter.

Länsstyrelsen är ansvarig för tillsyn av verksamheter som har fått tillstånd enligt 8 § den svenska förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter. Tillstånd kan endast ges för forskning eller ex-situ bevarande (ett bevarande av arter utanför den naturliga livsmiljön) av arter på EU:s förteckning. I undantagsfall kan även tillstånd ges på grund av tvingande hänsyn till allmänintresset, inbegripet sociala och ekonomiska hänsyn. Beslut om tillstånd fattas av Naturvårdsverket eller Havs- och vattenmyndigheten.

Länsstyrelsens tillsyn med anledning av meddelade tillstånd ska betalas med 800 kronor för varje hel timme handläggningstid enligt 7 kap. 4 b § förordningen (1998:940) om avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Mer information om ansökning av tillstånd finns att läsa här:

[Länk](#)

Mer information om EU-förordningen om invasiva främmande arter finns här:

[Länk](#)

Samordnad tillsyn inom länsstyrelsernas ansvarsområden

Eftersom överträdelser av förbuden kan förekomma i många olika sammanhang är det viktigt att arbeta för att integrera tillsyn och information om IAS-lagstiftningen i länsstyrelsens olika verksamheter. Det kan finnas överlapp med annan tillsyn inom till exempel:

- artskydd/CITES,
- djurskydd,
- smittskydd,
- skyddade områden enligt 7 kap. miljöbalken ,
- samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken,
- vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken, eller
- avfall.

Exempel Invasiva främmande arter aktualiseras inom 12:6-samråd

Ett företag ska utföra ett grävarbete i ett område där en invasiv främmande växt är etablerad. Det finns risk att växten sprids, bland annat när jordmassor förflyttas och växtdelar fastnar på maskiner och fordon. Verksamheten är varken tillstånds- eller anmälningspliktig, men omfattas av kravet på anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Om samrådet inte leder till en godtagbar överenskommelse om hur verksamheten kan bedrivas i enlighet med lagstiftningen har länsstyrelsen möjlighet att förelägga om nödvändiga försiktighetsåtgärder eller förbjuda verksamheten. Försiktighetsåtgärder kan innefatta till exempel rengöring av fordon och maskiner och hur transporter kan ske på ett spridningssäkert sätt.

Samordnad tillsyn med kommuner

Vissa verksamheter omfattas av kommunal tillsyn, till exempel avfallshanteringen lokalt, livsmedel, växtskydd och växtnäring. Om hantering av invasiva främmande arter förekommer i verksamheten ingår det i kommunens tillsyn att se till att den hanteringen är lagenlig. Parallellt gäller länsstyrelsens tillsynsansvar i fråga om EU-förordningen. Inom dessa områden är det viktigt att länsstyrelsen samverkar med kommunen och att kommunen informerar ansvarig länsstyrelse om den upptäcker överträdelser av förbuden i EU-förordningen (se 1 kap. 16 § och 2 kap. 2 § miljötillsynsförordningen (2011:13) samt 26 kap. 6 § miljöbalken). Tillsynen i fråga om förbuden i EU-förordningen kan också överlåtas till kommunen, till exempel för ett visst tillsynsobjekt (1 kap.18—19 §§ och 2 kap. 8 § andra stycket miljötillsynsförordningen). Om tillsyn delegeras till kommunen får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn (27 kap. 1 § andra stycket miljöbalken).

Samverkan med kommunerna kan handla om bland annat informationsutbyte, expertstöd och gemensamma tillsynsbesök.

Exempel parallellt tillsynsansvar med kommunen

Ex. 1. Ett företag bedriver bergtäkt där man tar in invasiva främmande arter för destruktion/utrotning i samband med efterbehandling. Verksamheten är anmälningspliktig (husbehovstäkt) och kommunen är tillsynsmyndighet för verksamheten. Kommunen har därmed ansvaret att granska och fatta erforderliga beslut om exempelvis försiktighetsmått för att se till att verksamheten lever upp till kraven i miljölagstiftningen, vilket även omfattar hanteringen av invasiva främmande arter. Efter inkommen anmälan från verksamhetsutövaren tar handläggaren vid kommunen kontakt med sin kollega på länsstyrelsen inför ett beslut som försiktighetsmått för att förhindra spridning av växterna. Beslutet innebär bland annat krav på hur fordon ska rengöras, att massor ska transporteras övertäckta och hur massorna efter avslutad deponering ska inneslutas. Länsstyrelsen bedömer att kommunens beslut är tillräckligt och behöver därmed inte utöva någon ytterligare tillsyn.

Ex. 2. Även detta exempel handlar om ett företag som bedriver anmälningspliktig bergtäkt, men hantering av invasiva främmande arter ingår inte i verksamheten. Vid ett tillsynsbesök upptäcker kommunens handläggare att det finns ett bestånd jättebalsamin på fastigheten. Handläggaren informerar verksamhetsutövaren om förekomsten av en invasiv främmande art och att hen kommer att kontakta länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet i fråga om arter som är listade enligt EU-förordningen. Då täktverksamheten bedrivs på långt avstånd från beståndet och inte bedöms medföra några risker för spridning av växterna vidtar inte kommunen några ytterligare åtgärder med anledning av upptäckten. Väl tillbaka på kontoret kontaktar kommunens handläggare sin kollega på länsstyrelsen. De kommer överens om att länsstyrelsen tar ärendet vidare. Länsstyrelsen har även möjlighet att överlåta tillsynsansvaret i fråga om förordning (EU) nr 1143/2014 till en kommunal nämnd under förutsättning att kommunfullmäktige begär det.

Länkar:

[Kommunernas roll](#)

[Samlad information om kommuners arbete med invasiva arter](#)

Övergripande bedömningar och prioriteringar vid tillsyn

Det finns i regel ett stort tillsynsbehov inom området relativt till de resurser som finns tillgängliga på tillsynsmyndigheten. Tillsynen behöver därför prioriteras för att största möjliga miljönytta ska uppnås. För att effektivisera tillsynen bör även förebyggande åtgärder, till exempel informationsinsatser, ingå i planeringen. Viss kontrollerande tillsyn behöver också prioriteras i de fall åtgärder behöver sättas in snabbt, till exempel för att förhindra spridning eller i fall som rör handel av invasiva främmande arter.

Grunder för att prioritera tillsynen bör bland annat vara:

- förekomster av invasiva arter som utgör en särskild risk för skyddsvärd natur eller hotade arter,
- förekomster av invasiva främmande arter som är nya för Sverige eller länet,
- förekomster av invasiva främmande arter som utgör särskild risk för fortsatt spridning, till exempel på grund av närliggande vattendrag eller vägar, eller andra typiska spridningskorridorer
- verksamheter eller enskilda som olovligen bedriver handel med invasiva främmande arter, och
- verksamheter som medför särskilda risker för spridning av invasiva främmande arter, i synnerhet till skyddsvärd natur.

Länk till sidor om behovsutredning, tillsynsplan och riskbedömningar:

[Länk](#)

Tillsyn över invasiva landlevande djur

EU-listade invasiva främmande djur förekommer i Sverige. De hålls av enskilda: som sällskapsdjur eller olovligt i till exempel hägn. De kan även förekomma inom verksamheter som hanterar djur på olika sätt, till exempel inom zoohandeln.

Det är som regel förbjudet att inneha djur som är listade på EU-förteckningen över invasiva främmande arter. Men det finns ett undantag för sällskapsdjur i artikel 31 i EU-förordningen. Det är tillåtet att ha ett sällskapsdjur av en djurart som finns på EU-förteckningen om

- man hade djuret då arten listades inom EU,
- djuret hålls på ett sådant sätt att det inte kan rymma eller på annat sätt slippa ut, och
- djuret inte tillåts reproducera sig.

Även djurparker tillåts behålla invasiva främmande djur under samma förutsättningar som innehavare av sällskapsdjur.

Det finns även ett undantag för innehavare av kommersiella lager av exemplar av invasiva främmande arter som förvärvats innan arten fördes upp på unionsförteckningen. Sådana exemplar får behållas under högst två år från det att arten listades. Exemplaren får också transporteras för att säljas eller överlåtas till verksamheter som har tillstånd att hantera invasiva främmande arter. De ska hållas på ett sådant sätt att de inte kan reproducera sig eller slippa ut (artikel 32 i EU-förordningen).

Olovlig handel med invasiva främmande djur kan ske inom zoohandel eller mellan privatpersoner. Tillsyn över detta kan med fördel kombineras eller göras i samverkan med annan tillsyn som länsstyrelsen bedriver för verksamheter som håller, säljer eller importerar olika djur (till exempel djurskyddstillsyn eller artskyddstillsyn). Handel eller överlämnande av invasiva djur mellan privatpersoner bryter också mot förbuden i artikel 7 i EU-förordningen men kan vara svårare att komma åt. E-handelsplattformar kan behöva bevakas för att upptäcka olovlig försäljning eller överlåtelse. Det kan även finnas stängda forum som är svårare att kontrollera. Det är viktigt att länsstyrelsen, de centrala myndigheterna och polismyndigheten samarbetar för att komma åt överträdelser.

Arter som kan vara aktuella och är viktiga att ha ”ögonen på” är till exempel sibirisk jordecorre (*Tamias sibiricus*), nilgås (*Alopochen aegyptica*), tvättbjörn (*Procyon lotor*) och vanlig näsbjörn (*Nasua nasua*). Andra arter är gulbukig vattensköldpadda (*Trachemys scripta* inklusive underarterna *T. s. scripta*, *T. s. elegans* och *T. s. troostii*) samt fågel brun majna (*Acridotheres tristis*).

Mer vägledning om invasiva främmande djur finns här:

[Länk](#)

Exempel: en privatperson har köpt en gulbukig sköldpadda i en zoobutik efter det att förbuden trätt i kraft. Efter köpet blir personen informerad av en vän att arten är förbjuden och att man inte får ha den som sällskapsdjur. Personen hör av sig till länsstyrelsen och frågar om vad man ska göra.

Enligt EU-förordningen är det förbjudet att avsiktligt sälja och hålla EU-listade invasiva främmande arter. Länsstyrelsen behöver informera privatpersonen om lagstiftningen att se till att personen agerar i enlighet med lagstiftningen och avlivar djuret. Om det finns behov av rättelse kan länsstyrelsen besluta om förelägganden eller förbud enligt 26 kap. miljöbalken.

När det finns en misstanke om brott mot EU-förordningens förbud är tillsynsmyndigheten skyldig att anmäla överträdelsen till Polis- eller Åklagarmyndigheten (26 kap. 2 § miljöbalken). Det är de faktiska förhållandena som ska anmälas till och tillsynsmyndigheten ska inte göra en bedömning av om överträdelsen har skett uppsåtligt eller av grov oaktsamhet. I det aktuella fallet anmäler länsstyrelsen därmed till polisen att försäljning av ett invasivt främmande djur skett i zoobutiken. Det är upp till polis och åklagare att utreda och bedöma om försäljningen skett uppsåtligt eller med grov oaktsamhet och om därmed brott har begåtts.

Tillsyn över landlevande invasiva främmande växter

Växter i miljön

Invasiva främmande växter finns på olika platser i miljön, såsom ute i naturen, i stadsmiljön eller i trädgårdar. Enligt artikel 7.1 g i EU-förordningen är det förbjudet att avsiktligt tillåta att invasiva främmande arter reproducerar sig, växer eller odlas, även i slutna förvaring. En växt reproducerar sig vanligtvis utan mänsklig inblandning, till exempel genom fröspridning. En underlåtenhet att vidta åtgärder och ta bort befintliga växter kan därmed innebära en överträdelse av förbuden.

Den som anses ha en skyldighet att agera är den som har möjlighet, dvs. den som har rådighet över den fastighet där växten finns. Rådigheten kommer genom äganderätt eller genom innehav av särskild rätt till fastigheten. En ägare eller innehavare av särskild rätt till fastighet som har rådighet över fastigheten träffas således av förbuden i artikel 7. 1 g och har en skyldighet att vidta åtgärder mot den invasiva främmande växten. Vad som är rimliga åtgärder att kräva måste avgöras från fall till fall, beroende bland annat på vilken växt det rör sig om, hur utbredd förekomsten är och spridningsrisken. Naturvårdsverkets metodkatalog om bekämpning av invasiva främmande arter är också ett stöd vid bedömningen.

[Metodkatalog över bekämpning av invasiva främmande arter](#)

Verksamheter som skogs- eller jordbruk, infrastrukturprojekt, och andra större mark- och anläggningsarbeten kan innebära ökade spridningsrisker. Sådana verksamheter kan behöva omfattas av planerad tillsynsverksamhet och riktad information till verksamhetsutövare.

De vanligaste EU-listade växtarterna man kan förvänta sig att träffa på ute i miljön är jättebalsamin (*Impatiens glandulifera*), jätteloka (*Heracleum mantegazzianum*) och gul skunkkalla (*Lysichiton americanus*). Det tåliga trädet gudaträd (*Ailanthus altissima*) är ett annat exempel på en invasiv främmande art som kan ha planterats i stads- och offentliga miljöer. Till skillnad från djuren är de invasiva växterna ofta väl etablerade

Växter i handeln

Om invasiva främmande växter av unionsbetydelse förekommer i handeln finns risk att förbuden mot att avsiktligt sälja, importera, transportera, använda, tillåta

växa eller odla växterna enligt artikel 7.1 i EU-förordningen överträds. Även för dessa verksamheter kan det vara aktuellt med planerad tillsynsverksamhet och riktade informationsinsatser. Detta kan röra arter som till exempel röd jättegünnera (*Gunnera tinctoria*), japanskt humle (*Humulus japonicus*), fjäderborstgräs (*Pennisetum setaceum*) och sidenört (*Asclepias syriaca*).

Undantag under en övergångstid för kommersiell verksamhet:

Innehavare av kommersiella lager med invasiva främmande arter som förvärvats innan arten fördes upp på unionsförteckningen får behållas dessa under högst två år från det att arten listades. Det kan till exempel handla om fröer av invasiva främmande växter. Exemplaren får också transporteras och säljas eller överlåtas till verksamheter som har tillstånd att hantera invasiva främmande arter. De ska hållas i slutet förvaring och på ett sådant sätt att de inte kan sprida sig (artikel 32 i EU-förordningen).

Handel med invasiva växter kan förekomma både genom verksamheter inom trädgårdshandel och mellan privatpersoner. E-handelsplattformar kan behöva bevakas för att upptäcka olovlig försäljning. Det kan även finnas stängda forum som det är svårare att kontrollera. Det är viktigt att länsstyrelsen, de centrala myndigheterna och polismyndigheten samarbetar för att komma åt överträdelser.

Länk till vägledning om växter och fröer i handeln

(<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/invasiva-frammande-arter/vaxter-och-froer-i-handeln>)

Exempel:

En privatperson har ett bestånd av jätteloka på sin tomt. Grannarna har uppmärksammat personen på att arten är förbjuden och att jättelokorna sprider sig till intilliggande områden, grannarnas tomter och ett naturreservat. Grannarna kontaktar även länsstyrelsen.

Det är förbjudet enligt EU-förordningen att avsiktligt tillåta att jätteloka växer. I första hand behöver berörda tomtägare informeras om lagstiftningen så att markägaren kan agera i enlighet med denna och bekämpa arten på fastigheten. Det ska röra sig om rimliga bekämpningsåtgärder som tomtägaren har faktiska och rättsliga möjligheter att vidta. Vad som är rimliga åtgärder blir beroende av bland annat hur stort bestånd av jätteloka det rör sig om. Naturvårdsverkets metodkatalog är också ett stöd för att avgöra vilka åtgärder som är lämpliga och rimliga. Det är ofta en fördel om samordnade åtgärder vidtas när en förekomst breder ut sig över flera fastigheter. Om markägaren inte agerar i enlighet med lagstiftningen kan länsstyrelsen gå vidare med tillsynsinsatser i form av till exempel ett föreläggande

om rättelse. Om länsstyrelsen är förvaltare över naturreservatet ska den vidta åtgärder där. Spridningsrisken till naturreservatet kan vara en anledning till att prioritera en insats här.- Se mer om vilka beslut länsstyrelsen kan fatta här [Roll som tillsynsmyndighet \(naturvardsverket.se\)](#)

Tillsyn över icke-reglerade invasiva främmande växter

Det finns idag ett antal invasiva främmande arter som inte omfattas av någon särskild lagstiftning. Bland dessa kan nämnas parkslide, blomsterlupin och vresros. För dessa arter finns det små medel för arbete med tillsyn, men det utrymme som finns utgår från de allmänna hänsynsreglerna i kapitel 2, miljöbalken. Enligt de allmänna hänsynsreglerna ska bland annat den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda miljön mot skada samt utföra de skyddsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten skadar miljön.

De allmänna hänsynsreglerna är viktiga vid alla typer av prövning enligt miljöbalken, till exempel vid prövning av miljöfarlig verksamhet eller samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Exempel:

En ledning ska grävas ner för fiber i ett område där parkslide växer. Verksamhetsutövaren nämner inget om parksliden i anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken, men länsstyrelsen får under handläggningen kännedom om att den invasiva arten växer på platsen.

En felaktig hantering av ett bestånd med parkslide kan få allvarliga negativa effekter på den biologiska mångfalden och relaterade ekosystemtjänster samt få ekonomiska och sociala effekter då arten sprids till nya platser där den kan komma konkurrera ut inhemsk flora.

En verksamhetsutövare måste visa att den har vidtagit de skyddsåtgärder som behövs för att undvika skada på miljön. Om samrådet inte leder till en godtagbar överenskommelse om hur verksamheten kan bedrivas i enlighet med kraven i miljöbalken har länsstyrelsen möjlighet att förelägga om nödvändiga försiktighetsåtgärder eller i sista hand förbjuda verksamheten med stöd av 2 kap. hänsynsreglerna och 12 kap. 6 § miljöbalken. I ett föreläggande kan man då ställa krav på till exempel täckning av släp, tvätt av maskiner, hur massor ska hanteras eller olika skyddsavstånd m.m.

Brott och straff

Straffbestämmelser för brott mot förbuden i artikel 7.1 i EU-förordningen regleras i 29 kap. 2 c § miljöbalken. Den som gjort sig skyldig till otillåten hantering av en invasiv främmande art kan dömas till böter eller fängelse i högst två år. För att överträdelser mot dessa förbud ska rubriceras som brott behöver de ske avsiktligt eller med grov oaktsamhet. Vid grov oaktsamhet ska det dömas till ansvar endast om gärningen har medfört skada på eller olägenhet för människors hälsa eller miljön eller risk för sådan skada eller olägenhet.

I rollen som tillsynsmyndigheten är länsstyrelsen skyldig att åtalsanmäla varje misstanke om brott mot EU-förordningens förbud. Länsstyrelsen ska anmäla de faktiska förhållandena till polis eller åklagare men inte göra en bedömning av exempelvis om överträdelserna har skett uppsåtligt eller av grov oaktsamhet (se.

[Länk till sida om Ingripande, tvångsåtgärder och sanktioner](#)